

МИКОЛІ МИКОЛАЙОВИЧУ ПАВЛУНЮ – 70

2022 року відзначив 70-річний ювілей декан геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (ЛНУ), доктор геологічних наук, професор, академік АН вищої школи України Микола Миколайович Павлунь.

Народився Микола Павлунь 18 грудня 1952 р. у м. Берестечку Волинської області. Після здобуття середньої освіти вирішив стати геологом і 1970 р. вступив до Львівського державного (нині національного) університету (ЛНУ) імені Івана Франка на геологічний факультет. Обрав спеціальність польового геолога: "Геологічне знімання і розвідка родовищ корисних копалин". Навчався старанно, на виробничі практики їздив далеко, наскільки це було можливим у кордонах Радянського Союзу.

По закінченні вишу талановитого і беручого молодого фахівця запросили до нау-

ково-дослідного сектору при ЛНУ для участі у договірних геологічних роботах, зокрема з вивчення молібден-вольфрамових родовищ рідкіснометалевої металогенічної провінції Центрального Казахстану. Окрім топогеологічного картування вчорашній випускник виконував термобарогеохімічні дослідження мінералів із грейзенів. Зібраний матеріал, так само як методи досліджень, стали в пригоді під час аспірантури (1978—1981) при кафедрі методів розшуків і розвідки родовищ корисних копалин за наукового керівництва проф. Є.М. Лазька, що завершилось успішним захистом кандидатської дисертації (1981) на тему: "Особенности генезиса Акчатауского вольфрамового месторождения в Центральном Казахстане (по включениям в минералах)".

З 1982 р. Микола Павлунь розпочав педагогічну діяльність. Спочатку асистентом, незабаром (1986) — як доцент кафедри методів розшуків і розвідки корисних копалин. Читав спецкурс "Основи термобарогеохімії" для чергового покоління геологів та ряд інших курсів: "Геологія корисних копалин", "Методи вивчення родовищ і прикладна термобарогеохімія", "Економіка планування і організація геологорозвідувальних робіт", "Економіка мінеральної сировини" тощо. Відповідно до вимог часу назви спецкурсів змінювали: "Розшуки і розвідка родовищ корисних копалин", "Металогенія", "Ендогенні рудні формації", "Економічна геологія", "Вища школа України і Болонський процес", та завдання залишалося те саме — підготувати спеціалістів вищого розряду, бо за випускни-

ками геологічного факультету ЛНУ з радянських часів закріпилася слава найкращих.

Тому, розпочавши 1991 р. свою науково-організаційну діяльність, Микола Миколайович докладає усіх зусиль, щоб факультет не втратив своєї слави. Це він робить і на посаді заступника проректора з наукової роботи, і упродовж тривалого перебування на посаді проректора з наукової роботи ЛНУ (1992—1998), і як завідувач кафедри геології корисних копалин (1996—2016, назва сучасна), і як декан геологічного факультету (з 2004 до нині).

Організаційне навантаження не завадило Миколі Миколайовичу займатись науковою роботою. У центрі його уваги ті ж самі рідкіснометалеві родовища Казахстану, до яких він долучив ще золоторудні об'єкти Казахстану й Узбекистану. З набуттям Україною незалежності 1991 р. разом з колегами із кафедри М. Павлунь повністю включився в дослідження генезису і геолого-генетичної та формаційної типізації нетрадиційних для України і недостатньо вивчених золоторудних родовищ. Одержані результати висвітлено в сотнях статейних публікацій, тож 2003 р. він успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора геологічних наук на тему: "Фізико-хімічні умови і зональність розвитку молібден-вольфрамових і золоторудних формацій (за результатами термобарогеохімічних досліджень)". 2005 року отримав вчене звання професора.

Результати досліджень ювіляра висвітлено в понад 300 публікаціях, серед яких три монографії, три довідково-інформаційних видання, чотири підручники, два навчальні посібники і понад 20 навчально-методичних розробок. Відмітимо державницький підхід і підсумкову спрямованість монографій: "Термобарогеохимия золота: прогнозирование, поиски и оценка оруденения" (співавтор: Ю.В. Ляхов, А.В. Пизнюр, И.В. Попивняк, 1995); "Геолого-генетична типізація золоторудних родовищ України" (співавтор: О. Бобров, А. Сиворонов, Ю. Ляхов та ін., 2004) та "Термобарогеохимия в Україні" (співавтор: О. Матковський, І. Наумко, Є. Сливко, 2019). За його участі побачили світ інформаційно-довідкові видання, покликані закріпити славу геологічного факультету: "Геологічний факультет

Львівського національного університету імені Івана Франка" (2005, 2010) і "Геологічному факультету Львівського університету імені Івана Франка 75 років" (2020).

Микола Миколайович деякий час очолював вчену раду із захисту докторських і кандидатських дисертацій при ЛНУ з двох геологічних спеціальностей. Він є головним редактором наукового видання "Вісник Львівського університету. Серія геологічна" і заступником головного редактора "Мінералогічного збірника", заступником голови Західного наукового центру та членом редколегії журналу "Обрії науки" Академії наук вищої школи України, членом науково-методичної Підкомісії МОН України "Науки про Землю" та експертом наукової комісії МОН України "Науки про Землю".

Вражає громадсько-організаційна діяльність ювіляра. Безвідмовна його участь у громадських товариствах, комісіях, оргкомітетах конференцій і наукових читань, часто на правах голови оргкомітету. Зазначимо, що як член Комісії з делімітації кордонів МЗС України саме він обґрунтовував з геологічних позицій приналежність о. Зміїного до території нашої держави.

Не можна не відмітити організаторську роль декана в розвитку музейної справи, цієї важливої навчально-дидактичної складової якісної підготовки фахівців-геологів. За його активної участі створено Музей рудних формацій, що набув статусу громадського музею ЛНУ — єдиний не лише в Україні, але й, можливо, у світі. За його ініціативи та організації фінансової підтримки на факультеті завершується капітальний ремонт приміщення Мінералогічного музею імені академіка Євгена Лазаренка, а також Палеонтологічного музею, колекція якого нещодавно набула статусу національного надбаня України.

Декан Микола Павлунь докладає всіх зусиль для поліпшення міжнародних зв'язків факультету, зокрема, співпраці з Ягелонським університетом (м. Краків), геологічним факультетом Варшавського університету, Краківським науково-технічним університетом імені С. Сташціца (*Academia Gorniczo-Hutnicza, AGN*) і факультетом геології, геофізики і охорони довкілля *AGN*.

Активна науково-педагогічна і організаційна діяльність професора М. Павлуна високо оцінена геологічною громадськістю на державному рівні — Указом Президента України він відзначений званням "Заслужений працівник освіти України", а 2018 року його визнано Кращим науковцем Львівщини. За успіхи в нарощуванні мінерально-сировинної бази України отримав галузеві нагороди — пам'ятний Знак ім. Л.І. Лутугіна "За заслуги в розвідці надр" та медаль В.І. Лучицького.

Микола Миколайович дуже приємний у спілкуванні, завжди веселий, усміхнений, любить жартувати, розповідати цікаві, часто фантастичні історії. Своє 70-ліття ювіляр зустрічає у розквіті творчих сил та енергії, з черговими задумами і планами. Можемо лише побажати, щоб він мав змогу втілити свої задуми в життя.

*О.М. ПОНОМАРЕНКО,
О.І. МАТКОВСЬКИЙ, Г.О. КУЛЬЧИЦЬКА*

Надійшла 14.10.2022